

Oriol Rua — Francesc Ponsa

La transparència al Maresme

Avaluació sobre l'aplicació de la llei de transparència,
accés a la informació pública i bon govern per part dels ajuntaments.

Autors:
Oriol Rua i Francesc Ponsa

Tractament estadístic:
Marta Casals

Maquetació:
Bruno Mayol

Visualització de dades:
Oriol Rua

Oriol Rua — Francesc Ponsa

La transparència al Maresme

XUT CONSULTING

XUT Consulting és una consultoria formada per un equip multidisciplinar que ofereix serveis integrals en l'àmbit de la comunicació, la transparència, la intel·ligència i el comerç electrònic.

XUT treballa des de la professionalitat, el rigor i la tecnologia per aportar als clients solucions innovadores i efectives.

En el camp de la transparència, **XUT** assessora en el compliment de la llei de la transparència i accés a la informació pública i bon govern i ofereix serveis de creació de portals de transparència, avaluació de serveis, govern obert, auditories de transparència, processos de participació ciutadana i participació electrònica.

ELS AUTORS

Oriol Rua. Politòleg i analista de polítiques públiques.

› Responsable de l'àrea de transparència de **XUT Consulting**. Ha ocupat càrrecs de responsabilitat a l'Administració en l'àmbit de l'agricultura i pesca, el benestar social i el consum.

Francesc Ponsa. Periodista i analista.

› Responsable de l'àrea d'Intel·ligència de **XUT Consulting**. Doctor en comunicació social i màster en anàlisi d'intel·ligència. És professor associat de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i consultor de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

ÍNDEX de CONTINGUTS

07	INTRODUCCIÓ
08	METODOLOGIA
10	BLOC INSTITUCIONAL
	__ PORTAL DE TRANSPARÈNCIA
	__ DECLARACIÓ BÉNS ELECTES
	__ MAIL VISIBLE
11	BLOC ECONÒMIC
	__ RETRIBUCIONS DELS CÀRRECS ELECTES
	__ PRESSUPOST CONSULTABLE I NÚMERO DE CLICS
	__ INFORMES D'AUDITORIA
	__ SUBVENCIONS
13	BLOC GOVERN OBERT
	__ VISUALITZACIÓ DE DADES
	__ CERCADOR
	__ BÚSTIA DE SUGGERIMENTS
	__ GUIES DE CONSULTA
	__ PETICIÓ D'INFORMACIÓ
	__ DADES UTILITZABLES
	__ CARTES DE SERVEIS
	__ AVALUACIÓ PERMANENT DE SERVEIS
16	ESTAT de la QÜESTIÓ als AJUNTAMENTS MARESMENCS
18	CONCLUSIONS
19	BIBLIOGRAFIA

Més informació:

info@xutconsulting.com
www.xutconsulting.com

Figura 1. Port de Mataró.

» La transparència al Maresme

INTRODUCCIÓ

Poques vegades en la història recent s'ha manifestat la importància de la transparència amb tanta claredat com ara. Dos fenòmens han accelerat aquesta tendència (Carec, 2013:3):

› **Les noves tecnologies:** El desenvolupament tecnològic ha permès l'accessibilitat, la ubiqüitat i la permanència de la informació fent de qualsevol problema de transparència un dèficit que pot perjudicar molt l'organització implicada.

› **La crisi econòmica:** Els problemes econòmics —des de la bombolla immobiliària, les insolvències, les crisis bancàries i de divises, passant pels precipicis fiscals, i potser, els bloquejos en matèries primeres— han posat de manifest una creixent interdependència entre economia, política, relacions internacionals i recursos naturals.

Així mateix, el valor de **la transparència augmenta la confiança en les institucions**. En aquest context, el 18 de desembre del 2014, el Parlament de Catalunya va aprovar la llei 19/2014 de transparència, accés a la informació i bon govern (en endavant llei de transparència) amb la voluntat d'aprofundir la qualitat democràtica de l'Administració pública. Concretament, la llei pretén obrir les dades i la informació de la que disposen els poders públics per tal que els ciutadans puguin conèixer i avaluar les actuacions públiques i garantir una governança responsable.

En el món local, la llei ha entrat en vigor l'1 de gener d'aquest recentment estrenat 2016. Per tant, l'any nou ha comportat l'obligatorietat d'una sèrie d'accions vinculades amb la transparència, l'accés a la informació i el bon govern.

Aquesta llei representa un **canvi de paradigma en la relació entre l'Administració i el ciutadà**. En aquest sentit, entén la transparència com una obligació a càrrec de l'Administració, que ha de facilitar de manera proactiva —és a dir, sense necessitat de demanda expressa— la informació sobre dades i continguts de diversa naturalesa que són referencials respecte de la seva organització, funcionament, presa de decisions més importants i la gestió dels recursos públics. De la mateixa manera, el govern obert és un concepte que permet aprofitar els avantatges dels mitjans electrònics per a

configurar un sistema de relacions entre les administracions i la ciutadania més interactiu i participatiu. Així, doncs, l'Administració transparent i el bon govern suposen una sèrie de reptes, canvis i adaptacions que s'han d'abordar amb diligència i determinació. La transparència no és abocar totes les dades a la pàgina web; sinó que implica una **intenció organitzadora que faciliti la comprensió, la utilització de dades, la participació i l'avaluació del funcionament de les institucions**. En aquest sentit, la llei explicita que els diversos continguts de l'obligació de transparència (informació institucional i organitzativa, gestió econòmica i presupostària, informació de rellevància jurídica, programació i planificació, contractació pública, activitat subvencional, etc.), han de garantir el seu fàcil accés, consulta i comprensió, la seva neutralitat, la seva actualització.

La Llei té com a principal àmbit d'aplicació les **administracions públiques de Catalunya**, noció que inclou l'Administració de la **Generalitat i els ens locals**, així com tots els organismes i entitats de naturalesa administrativa dependents o vinculats a aquestes administracions. D'acord amb això, en aquest estudi hem retratat la realitat dels **ajuntaments maresmencs** davant la nova llei de transparència amb l'objectiu d'apuntar criteris i línies de millora que permetin avançar en l'assoliment d'una cultura política més transparent i accessible. En definitiva, de més qualitat democràtica. Optar per la transparència és una mesura d'aprofundiment democràtic que s'ha d'assumir amb convicció, però també per complir amb la legalitat. La llei preveu sancions en supòsits com donar informació parcial, ometre, ocultar o manipular informació o facilitar dades íntimes i privades.

El règim sancionador recull diferents penes segons qui cometi la infracció. En el cas del personal administratiu la sanció s'establirà segons la llei de la funció pública. Ara bé, si és un alt càrrec qui vulnera la llei, podrà ser destituït, rebre una multa d'entre 6.001 i 12.000 euros, perdre la indemnització que li hauria tocat o ser inhabilitat per ocupar càrrecs públics entre un i cinc anys. Incomplir la norma té una sèrie de riscos; però practicar la transparència comporta grans beneficis en àmbits diferents com el polític, l'econòmic o el social. Si apostem per la transparència ben exercida i desenvolupada, tenim molt a guanyar. —

METODOLOGIA

Per a la realització d'aquest estudi hem analitzat la pàgina web dels 30 ajuntaments del Maresme d'acord amb els indicadors extrets de la llei de transparència que s'expliciten unes línies més avall. Les dades esgrimides en aquest estudi han estat obtingudes a través de l'anàlisi de les pàgines web de la mostra seleccionada durant el període comprès entre els dies 27 i 31 de desembre. **Qualsevol actualització posterior al 31 de desembre no s'ha comptabilitzat.**

La recopilació de dades s'ha realitzat mitjançant 16 indicadors extrets de diferents articles clau de la llei de transparència en relació als ens locals. Aquests han estat agrupats en **tres blocs diferenciats** (Institucional, Econòmic i Bon Govern) i se'ls ha assignat un valor numèric per tal de poder classificar els ajuntaments més transparents.

El **bloc institucional** està format per tres indicadors: Portal de transparència, declaració dels béns i interessos dels càrrecs electes i la visibilitat del correu electrònic dels alcaldes i regidors. Segons la llei, el portal de transparència és l'instrument bàsic i general per a facilitar a la ciutadania la informació. D'acord amb això, s'ha atorgat la màxima puntuació (1,5 punts) a la creació de portals ad hoc a les pàgines webs municipals. Tot i que la llei no obliga a disposar d'aquesta eina específica, creiem que habilitar un apartat d'aquestes característiques implica una declaració d'intencions per part de l'administració alhora que suposa una ordenació efectiva de la informació. De la mateixa manera, disposar d'un portal de transparència

però sense actualitzar les dades no comptabilitza en aquest estudi. Com ja s'ha comentat, entenem la transparència real com un capteniment amb vocació de fomentar el coneixement respecte la institució, la participació ciutadana i l'avaluació del funcionament i gestió de l'Administració. La declaració patrimonial dels càrrecs electes i la visibilitat dels correus corporatius són mesures de bon govern que s'han comptabilitzat amb 1 punt, respectivament. La màxima transparència en aquest apartat equival a tenir 3,5 punts.

El **segon bloc** fa referència a la gestió econòmica, comptable i financera i s'ha dividit en 5 indicadors en funció del què indica la llei. El primer són les retribucions, indemnitzacions i dietes dels càrrecs electes aprovades pel Ple de la corporació (1 punt). Els altres incideixen en les finances municipals. El pressupost consultable i actualitzat s'ha comptabilitzat amb 1,5 punts. Aquest indicador ha de permetre saber a la ciutadania les dades d'execució del pressupost, la liquidació i el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

En aquest sentit, hem analitzat la localització i l'accessibilitat del pressupost mitjançant el nombre de clics que s'han d'efectuar. Menys de quatre clics implica 0,5 punts. Finalment, la incorporació dels informes d'auditoria financera —tant internes com externes— i la informació relativa a les subvencions atorgades s'han quantificat amb 1 punt cadascuna. La màxima transparència en aquest apartat equival a tenir 5 punts.

El Govern Obert és el **darrer bloc** i està conformat per 8 indicadors divisibles en dos grups. El primer és el que comprèn els elements que faciliten la comprensió i la reutilització de les dades: visualització de les dades (0,5 punts), cercador d'informació (0,5 punts), guies de consulta de la informació (0,5 punts) i dades en formats utilitzables (1 punt). El segon grup abraça els indicadors que fomenten l'interès i la participació ciutadana envers els afers públics: bústia de suggeriments (1 punt), canals de petició d'informació (0,5 punts), cartes de serveis (1,5 punts) i avaluació dels serveis (1 punt). La màxima puntuació de

transparència en aquest apartat són 6,5 punts. El compliment de tots els indicadors d'aquest bloc suposa un nivell d'excel·lència en transparència que persegueix la implicació i participació de la ciutadania mitjançant un tractament de la informació i la dotació d'eines de suport que facilitin el coneixement i assimilació de les dades. El tractament estadístic de les dades s'ha efectuat amb el programa IBM SPSS Statistics versió 22. S'ha realitzat una anàlisi descriptiva i de freqüències sobre les variables més rellevants i s'han generat indicadors i taules de contingència per a poder treure resultats rellevants. ■

Partit	Nº Ajuntaments
ERC	Si/No
CIU	Si/No
PSC	Si/No
Independents	
CUP	Si/No

Figura 2. Quadre del nombre d'ajuntaments per partit polític.
 Figura 3. Quadre dels indicadors utilitzats i els respectius valors numèrics per blocs.

Font: Elaboració pròpia.

Item analitzat	Tipus	Punts	Total
Bloc Institucional			3'5 punts
Portal de transparència	Si/No	1'5	No= 0
Declaració de béns electes	Si/No	1	No= 0
Mail visible	Si/No	1	No= 0
Bloc Econòmic			5 punts
Retribucions electes	Si/No	1	No= 0
Pressupost consultable	Si/No	1'5	No= 0
Nº de clics	Numèric	0'5	4 o += 0
Informes d'auditoria	Si/No	1	No= 0
Subvencions	Si/No	1	No= 0
Bloc Govern Obert			6'5 punts
Visualització de dades	Si/No	0'5	No= 0
Cercador d'informació	Si/No	0'5	No= 0
Bústia de suggeriments	Si/No	1	No= 0
Guies de consulta	Si/No	0'5	No= 0
Petició d'informació	Si/No	0'5	No= 0
Dades consultables	Si/No	1	No= 0
Cartes de serveis	Si/No	1'5	No= 0
Avaluació de serveis	Si/No	1	No= 0
TOTAL			15 punts

» BLOC INSTITUCIONAL

» Portal de transparència.

Tot i no ser un aspecte obligatori, la llei recomana la creació de portals de transparència com un instrument electrònic per facilitar a la ciutadania la consulta de la informació. En aquest sentit, una mica més de **la meitat dels ajuntaments analitzats (53,3%) tenen un portal de transparència** consultable online. Per contra, un 46,7% no en tenen. Pel que fa a la grandària del municipi, la relació és directe. És a dir: quan més petita és la població del municipi, més augmenta el percentatge d'ajuntaments que no disposen de portals de transparència; sobretot en el llinar per sota dels 10.000 habitants. Això lliga amb la conclusió (Rua i Ponsa, 2015) que els ajuntaments més grans són més transparents per una qüestió de recursos.

» Mail visible.

Entre la informació que els ens locals han de fer pública sota els requeriments de publicitat activa es troba la declaració de béns dels càrrecs electes. Aquesta mesura s'emmarca en l'impuls d'apropar l'Administració a la ciutadania mitjançant la transparència i la compartició de dades. Però malgrat aquest capteniment, **només un 6,7% permet consultar la declaració de béns patrimonials dels regidors** mitjançant la pàgina web. Els ajuntaments que disposen d'aquesta informació són Pineda de Mar i El Masnou. Tanmateix, el 93,3% dels ajuntaments analitzats no fan pública la declaració patrimonial. S'aprecia una tendència similar (encara que no tan pronunciada) en altres variables —com la retribució dels electes, per exemple—; fet que ens convida a afirmar que es tracta d'un tema de poca cultura de la transparència. Altres institucions, com el Parlament de Catalunya, han fet públic amb celeritat el patrimoni dels seus membres.

» Declaració de béns dels electes.

La publicació de les adreces de correu electrònic dels servidors públics s'ha interpretat com un element de transparència i com una mesura per potenciar l'*engage* entre els representants i els representats. En aquest context, l'estudi *Qui ocupa els 135 escons?* (Ponsa, Rua i Soler, 2015) va recopilar els nombres de diputats del Parlament de Catalunya que tenien visible el mail a la seva fitxa de diputat per determinar la voluntat de ser accessible per a la ciutadania. Concretament, el percentatge dels que no el tenien visible era del 31%. L'entrada en vigor de la llei de transparència va comportar la publicació de totes les bústies de correu electrònic. En l'àmbit municipal, el percentatge segueix una lògica similar a la del Parlament abans de l'aplicació de la llei: **el 36,7% dels ajuntaments no tenen visibles els mails dels alcaldes i regidors**. Per contra, el 63,3% sí. Ens els municipis, entesos com el paradigma de la política de proximitat, la dada de mails visibles hauria de ser molt més elevada. En el segle XXI, potenciar el contacte amb la gent també significa afavorir la interacció digital. —

Grandària del Municipi	Si	No	Percentatge
Més de 50.000 habitants	1	0	100%
Entre 20.000 i 49.999 habitants	3	1	75%
Entre 10.000 i 19.999 habitants	7	2	78%
Entre 5.000 i 9.999 habitants	4	5	44%
Menys de 5.000 habitants	1	6	14%

Figura 4. Quadre de nombre d'ens locals amb portal de transparència segons la grandària del municipi.

Font: Elaboració pròpia.

BLOC ECONÒMIC

» Retribucions dels càrrecs electes.

El règim de dedicació d'hores (exclusiva o parcial) dels càrrecs electes vinculat a les retribucions percebudes és una de les mesures de transparència més demandades per la ciutadania. No obstant això, les dades mostren que **més del 50% dels ajuntaments (concretament, un 53,3%) no fan pública aquesta informació**. Per contra, un 46,7% sí que ho fa. Atinent el procediment legal que es segueix —la dedicació i retribució dels càrrecs electes s'ha d'aprovar per ple municipal—, entenem que aquest és un percentatge molt baix. Una administració realment transparent hauria de penjar al web aquest acord plenari just després de la seva aprovació.

» Pressupost consultable i nombre de clics.

En relació amb el pressupost de la corporació, la situació és més favorable: **el 76,7% dels ajunta-**

ments analitzats permeten consultar online el pressupost. La mitjana de clics que s'han de realitzar per arribar a aquesta informació és de 4; fet que evidencia que el recorregut per consultar el pressupost no és el més efectiu i no fomenta l'accés per part de la ciutadania. També convé destacar que la informació relativa als pressupostos municipals està organitzada d'una manera poc seductora: en la majoria de casos s'opta per penjar el pressupost en pdf i no es treballen mesures que el facin més entenedor. A l'apartat sobre visualització de dades del següent bloc incidirem en aquest extrem.

De la mateixa manera, convé recordar que la llei de transparència exigeix la descripció de les partides pressupostàries anuals i les dades de llur execució —de manera que se'n pugui conèixer el grau d'execució amb caràcter trimestral— i de llur liquidació, i el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera. En molts de casos analitzats no es compleixen aquests extrems.

» **Informes d'auditoria.**

Els informes o dictàmens d'auditoria reflecteixen l'opinió professional de l'entitat auditoria sobre la situació financera i constitueixen una bona eina per a la presa de decisions en l'àmbit econòmic financer. No obstant això, **únicament el 6,7% dels ajuntaments analitzats disposen d'informes d'auditories tan interns q com externs.**

» **Subvencions.**

En relació amb les convocatòries i l'atorgament de subvencions i ajuts públics, la llei de transparència enumera una sèrie d'obligatorietats:

› Una relació actualitzada de les subvencions i altres ajuts que els subjectes obligats tinguin previst de convocar durant l'exercici pressupostari, amb la indicació de l'objecte o finalitat i la descripció de les condicions per a ésser-ne beneficiari.

› Els objectius, a efectes d'utilitat pública o social, que pretén assolir la subvenció.

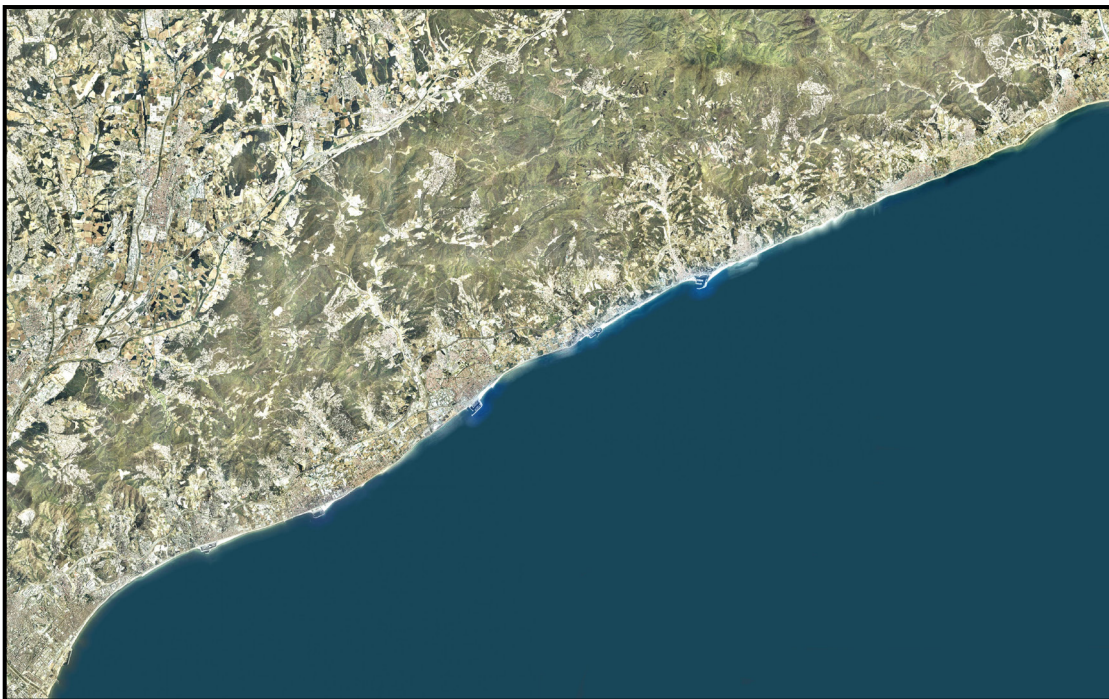
› Les subvencions i els ajuts públics atorgats, amb la indicació de l'import, l'objecte i els beneficiaris.

› La informació relativa al control financer de les subvencions i els ajuts públics atorgats.

› La justificació o retiment de comptes per part dels beneficiaris de la subvenció o ajut atorgats.

Però la situació actual difereix molt de la plantejada per la norma. En aquest sentit, **els ajuntaments que permeten consultar en la seva pàgina web la concessió de les subvencions són un 16,7%.** I en la majoria de casos no fan públic tots els requisits exigits. —

Figura 5. Fotografia per satèl·lit de la Costa del Maresme

» **Bloc Govern Obert.**

El govern obert persegueix l'enfortiment de les relacions entre les administracions públiques i la ciutadania mitjançant l'aprofundiment de la transparència pública, la participació i la col·laboració ciutadana a través de l'ús intensiu de la tecnologia (Cerrillo, 2015: 38). En aquest context, a continuació repassem com s'integra aquesta col·laboració a partir d'una sèrie de paràmetres.

» **Visualització de dades.**

La presentació de les dades ha de facilitar al màxim la consulta i la comprensió per part de la ciutadania. D'acord amb la llei de transparència, l'administració ha d'**organitzar la informació** de manera que sigui **fàcilment accessible i comprensible** per a les persones i que en faciliti una **consulta àgil i ràpida per mitjà d'instruments de cerca** dotats de les característiques tècniques que ho garanteixin. En aquest context, només un **3,3% dels ajuntaments analitzats utilitzen tècniques de visualització de dades**. Aquestes tècniques permeten amplificar la comprensió de les dades mitjançant la transformació de la informació en coneixement utilitzant les capacitats innates del cervell per detectar patrons mitjançant la visió. Es poden usar des d'eines més innovadores com Many Eyes, Gephi o Juice Kit fins a Google Public data Explorer o altres programes que permeten crear gràfics. La visualització de dades no és una demanda concreta de la llei però creiem que és important analitzar aquest aspecte a la llum d'una millor comprensió i tractament de les dades públiques.

» **Cercador.**

La llei de la transparència sosté que els portals han de disposar d'un cercador que permeti un accés ràpid, fàcil i comprensible a la informació i que incorpori mecanismes d'alerta sobre les dades que s'han actualitzat. En aquest sentit, **més del 95% dels ajuntaments analitzats tenen cercador web**. Destaca per la manca d'aquesta eina essencial l'Ajuntament de Cabrils.

» **Bústies de suggeriments.**

Entre les mesures de bon govern que contempla la llei es troba el reconeixement del dret de la ciutadania a formular propostes i suggeriments, amb l'obligació de l'Administració de donar-los una resposta motivada. La participació electrònica s'erigeix com un sistema d'actuació i gestió dels afers públics que fa possible un diàleg permanent entre l'Administració i els ciutadans. Per aquest motiu, les bústies de suggeriments representen un element essencial per afavorir aquesta participació.

D'acord amb això, **el 56,7% dels ajuntaments disposen de bústies per tal que els ciutadans formulin propostes i suggeriments**. Malgrat que és un percentatge que està per sobre de la mitjana dels altres indicadors, entenem que encara es podria millorar més. Un altre element que recull la llei i que no s'està complint de manera generalitzada en aquests moments és l'obligació de l'Administració pública de donar a conèixer de manera anonimitzada les propostes i els suggeriments rebuts, i ha de reconèixer i fer públiques les iniciatives ciutadanes l'aplicació de les quals comporti una millora substancial dels serveis públics.

» **Guies de consulta.**

Les obligacions de transparència de la llei expliciten l'ordenament temàtic de la informació perquè sigui fàcil i intuïtiva de trobar. Aquesta ordenació s'ha de fer, com a mínim, amb **criteris temàtics i cronològics**, seguint el quadre de classificació documental comparatiu —si se'n disposa— i incorporant-hi índex o guies de consulta. Tot i la claredat de la norma al respecte, **el 96,7% dels ajuntaments de l'estudi no disposen de cap guia de consulta que faciliti la consulta** de la informació. Tanmateix, convé destacar l'Ajuntament de Premià de Mar perquè compta amb aquests índex de consulta.

» **Petició d'informació.**

Un dels principis del bon govern és la participació i la col·laboració ciutadana en la definició de les polítiques públiques més rellevants, de caràcter general i sectorial. Per a que això sigui possible és necessari l'establiment d'un canal àgil i eficient per tal que els ciutadans puguin sol·licitar informació a la seva administració. D'acord amb això, tan sols **el 16,7% dels ajuntaments seleccionats disposen de plataformes de petició d'informació**. Els ajuntaments de Malgrat de Mar, El Masnou, Premià de Dalt, Mataró i Palafolls destaquen en aquest àmbit.

» **Dades utilitzables.**

Qualsevol recurs susceptible de ser exposat públicament té un gran valor potencial per a la seva reutilització (Álvarez Espinar, 2014:16). En relació amb el punt anterior, la informació subjecta al règim de transparència s'ha de fer pública en les seues electròniques i els llocs web dels subjectes obligats, d'una **manera clara, estructurada i en format reutilitzable**. Segons les dades del nostre estudi, **el 96,7% dels ajuntaments maresmencs no presenten les dades obertes en format utilitzable** (CSV, XML i enllaç de dades significatives mitjançant URLs per facilitar la identificació de nous conjunts de dades).

» **Cartes de serveis.**

Dins dels conceptes de bon govern, la llei també recull la necessitat d'establir uns **estàndards mínims de qualitat i una definició clara de les condicions d'accés als serveis** i dels drets i deures dels usuaris i de l'Administració. La figura de les cartes de serveis (document que defineix els tipus de serveis que ofereix una Administració) s'estableix com un instrument essencial en aquest sentit. D'acord amb això, **el 56,7% dels ajuntaments estudiats disposen d'aquest recurs** enfront del 43,3% que no el tenen.

» **Avaluació permanent de serveis.**

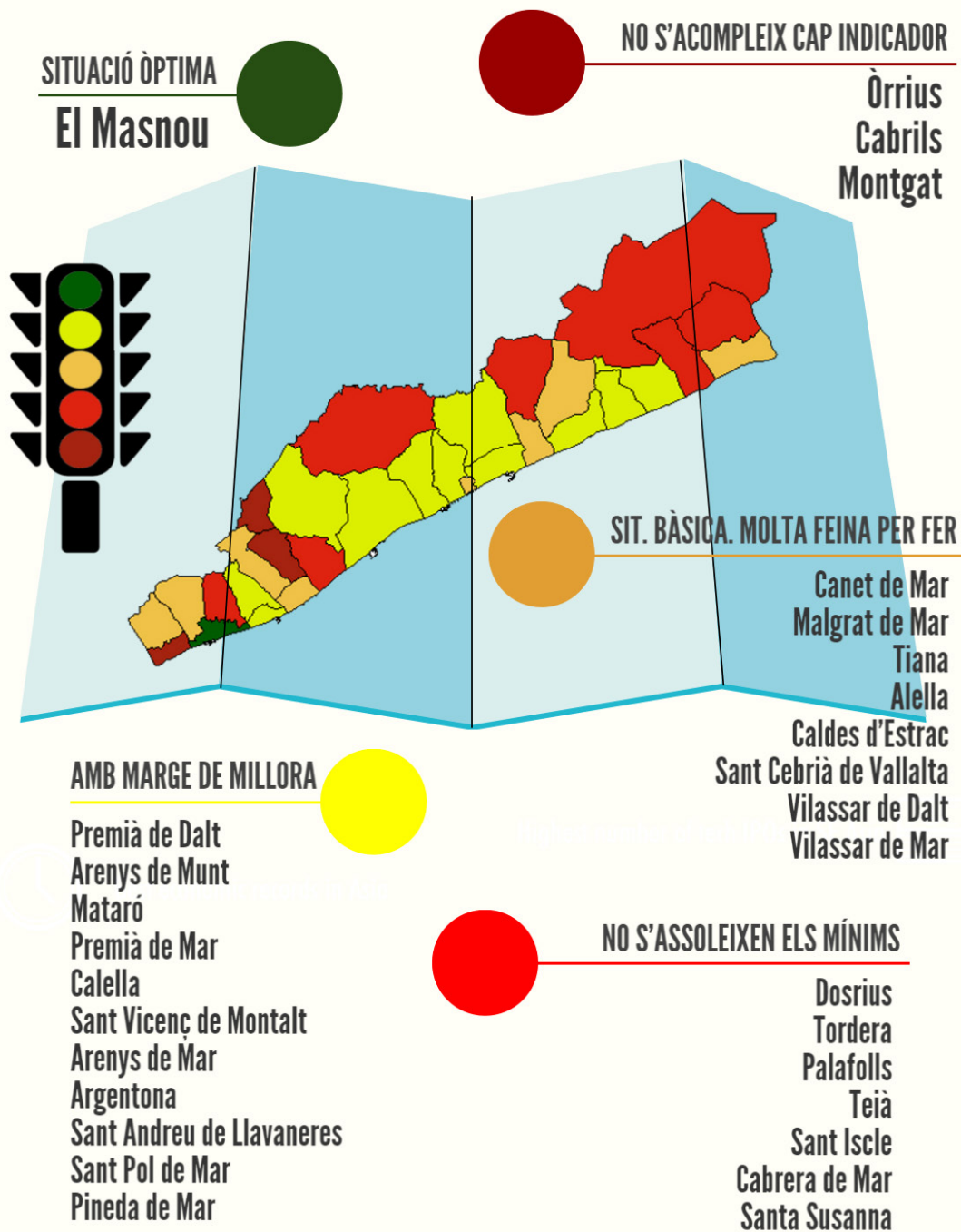
L'avaluació dels serveis que presta l'administració és un altre dels elements essencials del bon govern i massa sovint acaba sent el gran oblidat del cicle de les polítiques públiques. En aquest sentit, la llei de transparència és molt concreta pel que fa a aquest punt:

- › Els usuaris tenen el dret d'ésser consultats periòdicament i de manera regular sobre llur grau de satisfacció pel que fa als serveis públics i les activitats gestionades per l'Administració pública.
- › L'Administració responsable del servei objecte de consulta ha d'establir els indicadors d'acord amb els quals s'han d'elaborar les enquestes i la periodicitat de les consultes.
- › Les consultes a què fa referència aquest article s'han de fer preferentment als usuaris del servei, sens perjudici que puguin tenir abast general en el cas dels serveis bàsics, **garantint sempre l'anonimat dels participants.**
- › L'instrument que s'ha d'utilitzar amb caràcter general per a fer l'enquesta a què fa referència aquest article i per a rebre les opinions dels usuaris és el **Portal de la Transparència**. A aquest efecte, **el Portal ha de contenir un espai específic**, del qual s'ha de fer publicitat en general i, específicament, als centres i espais on es presta el servei. **El Portal de la Transparència ha de publicar el resultat de les enquestes.**

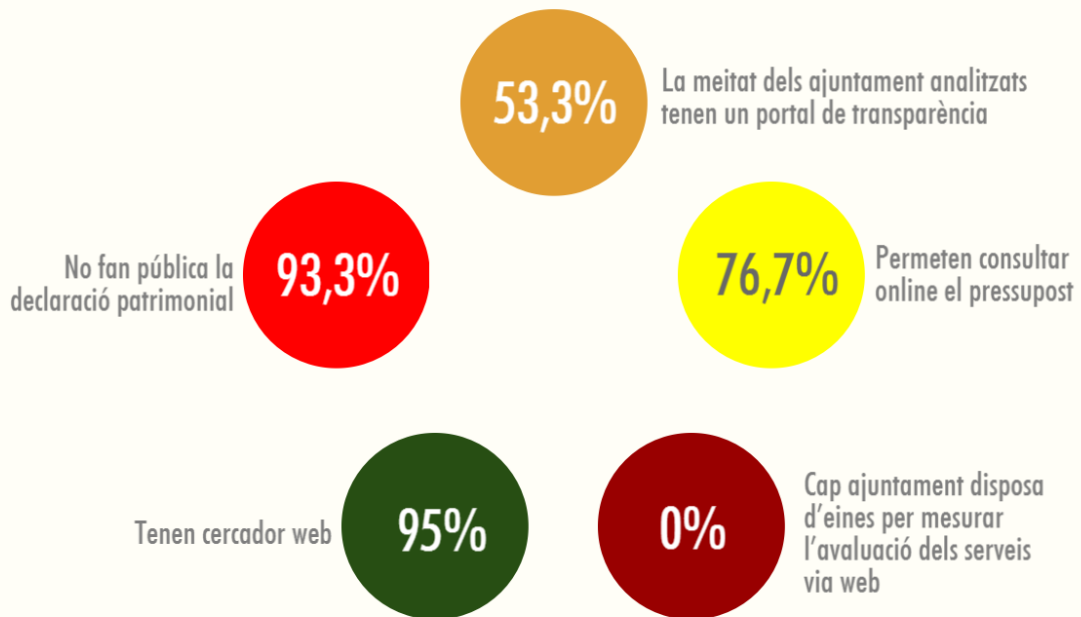
Tanmateix, les dades del nostre estudi evidencien que l'avaluació és una de les grans mancances generalitzades. En aquest sentit, **cap ajuntament del Maresme disposa d'eines per mesurar l'avaluació dels serveis via web.** —

TRANSPARÈNCIA

DADES GENERALS

ASPECTES MÉS DESTACATS

Pressupost consultable
Mail visible dels regidors
Cercador d'informació

PRINCIPALS DEFICIÈNCIES

Declaració béns càrrecs electes
Publicació de subvencions
Visualització de dades
Dades utilitzables
Guies de consulta d'informació
Avaluació de serveis

TRANSPARÈNCIA

ENCARA CAL ASSOLIR MOLTS ASPECTES DE LA NORMATIVA

PARTICIPACIÓ

CAL FER-LO AMB SISTEMES QUE POTENCIÏN LA PARTICIPACIÓ

CONCLUSIONS.

L'1 de gener d'enguany, el món local està obligat a aplicar les mesures de transparència que preveu la llei. Tanmateix, a escassos dies de la seva entrada en vigor, el més calent era a l'aigüera. Com evidencia l'estudi, encara queden molts aspectes de la llei per incorporar; com fer públiques les subvencions concedides o les declaracions patrimonials dels càrrecs electes i oferir guies de consulta de la informació, entre d'altres. En qualsevol cas, el principal escull a superar és el del canvi de mentalitat. La transparència implica uns esforços que apel·len directament a la nostra cultura política i administrativa. L'Administració ha de ser de per se transparent i oberta; però pretendre que aquest canvi es produeixi de la nit al dia amb l'entrada en vigor d'una llei és un plantejament il·lús.

Però hi ha altres esculls. La grandària del municipi determina la qualificació de transparència, independentment del partit de govern. La possibilitat de recursos pressupostaris és un element decisiu a l'hora de bastir l'Administració transparent, tal i com es conclouia a Ajuntaments de vidre; el nostre anterior estudi. D'acord amb això, l'Administració competent ha de vetllar per una aplicació efectiva de la llei que no discrimini per qüestions de grandària o pressupost. Malgrat aquesta relació clara entre grandària i valoració de transparència en l'àmbit nacional, són significatives les diferències de qualificació que trobem dins el segment de poblacions mitjanes. Existeixen diferències d'un municipi a un altre però no tenen una causa ideològica. La relació partit-transparència no és significativa. Tots els partits polítics de la comarca es mouen en paràmetres similars (a excepció de la CUP que està una mica per sobre de la mitjana degut a que només ostenta l'alcaldia en un consistori).

Pel que fa al cas concret del Maresme, a excepció de Mataró, la capital, la resta de municipis té menys de 30.000 habitants. Això explica que no s'identifiquin més municipis amb una puntuació entre 10 i 15 punts (llum verda del semàfor). L'únic consistori que obté una qualificació d'aquest tipus és el del Masnou; però encara pot millorar abastament per assolir l'excel·lència en transparència (guies de consulta, avaluació de serveis, dades reutilitzables, visualització de dades, etc). La zona entre 5 i 10 punts és la més poblada (19 ajuntaments) i reflecteix un patró comú: el de la necessitat de superar els paràmetres bàsics de la transparència. S'estan fent esforços per adaptar-se a la llei de la transparència però encara queda molt camí a recórrer per acomplir amb els objectius motivacionals de la llei. És a dir: fomentar la participació ciutadana, la utilització de dades públiques i l'avaluació del funcionament de les administracions.

Finalment, s'ha detectat un grup de 10 ajuntaments que en el moment de realitzar aquest estudi presentaven una situació molt crítica pel que fa a l'aplicació de la llei. En aquest supòsit, urgeix implementar mesures que permetin adaptar-se a les exigències legislatives. A banda de les accions de promoció de la transparència desenvolupades pels governs, és necessari integrar la perspectiva ciutadana. D'acord amb això, l'avaluació permanent de les polítiques públiques és un element que brilla per la seva absència. Les potencialitats tecnològiques ofereixen una gran varietat d'eines que permeten intensificar aquesta pràctica. Per això, és important incorporar la visió del ciutadà no solament perquè sigui un requisit dels nous paradigmes de governabilitat, sinó perquè és la base i la condició del funcionament de la pròpia democràcia (Fundació Catalunya Europa, 2011).

Tot amb tot, la llei de transparència, accés a la informació pública i bon govern obre un escenari ple de possibilitats que cal encarar amb fermesa per assolir un sistema de relació amb la ciutadania que promogui el coneixement de l'activitat municipal, la millora de la informació pública i la promoció de la participació. El repte és majúscul; però els beneficis encara ho són més.

BIBLIOGRAFIA.

ÁLVAREZ ESPINAR, Martín (2014).

Obertura i reutilització de dades públiques.

Barcelona: Generalitat de Catalunya.

[En línia] <http://transparencia.gencat.cat/web/.content/pdfs/governobert/governobert_2.pdf>

Catalunya. Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern (DOGC, núm. 6780, 31-12-2014, pàg. 10-46).

CAREC. Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica i el Creixement (2013).

Recomanacions per a la millora de la transparència a les institucions i a les empreses.

Barcelona: Generalitat de Catalunya.

[En línia] <http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/docs/2013/10/02/17/25/9860f077-b458-4ab9-8dc0-6d425afa3250.pdf>

CERRILLO, Agustí (2015).

El govern obert: els fonaments d'un nou model de relació amb la ciutadania.

Activitat parlamentària núm.28, pp.7-38.

FUNDACIÓ CATALUNYA EUROPA (2011).

Integrat i transparència: dues condicions per a la qualitat democràtica.

Barcelona: Fundació Catalunya Europa.

PONSA, Francesc; RUA, Oriol; SOLÉ, Víctor (2015).

Qui ocupa els 135 escons? Anàlisi dels diputats de la X legislatura del Parlament de Catalunya.

Barcelona: Finestra d'Oportunitat.

[En línia] <http://xutconsulting.com/files/qui_ocupa_els_135_escons.pdf>

RUA, Oriol; PONSA, Francesc (2015).

Ajuntaments de vidre. El compliment de la llei de transparència, accés a la informació i bon govern en l'àmbit local.

Barcelona: XUT Consulting.

[En línia] <http://xutconsulting.com/files/ajuntaments_de_vidre.pdf>

Pensant el món global